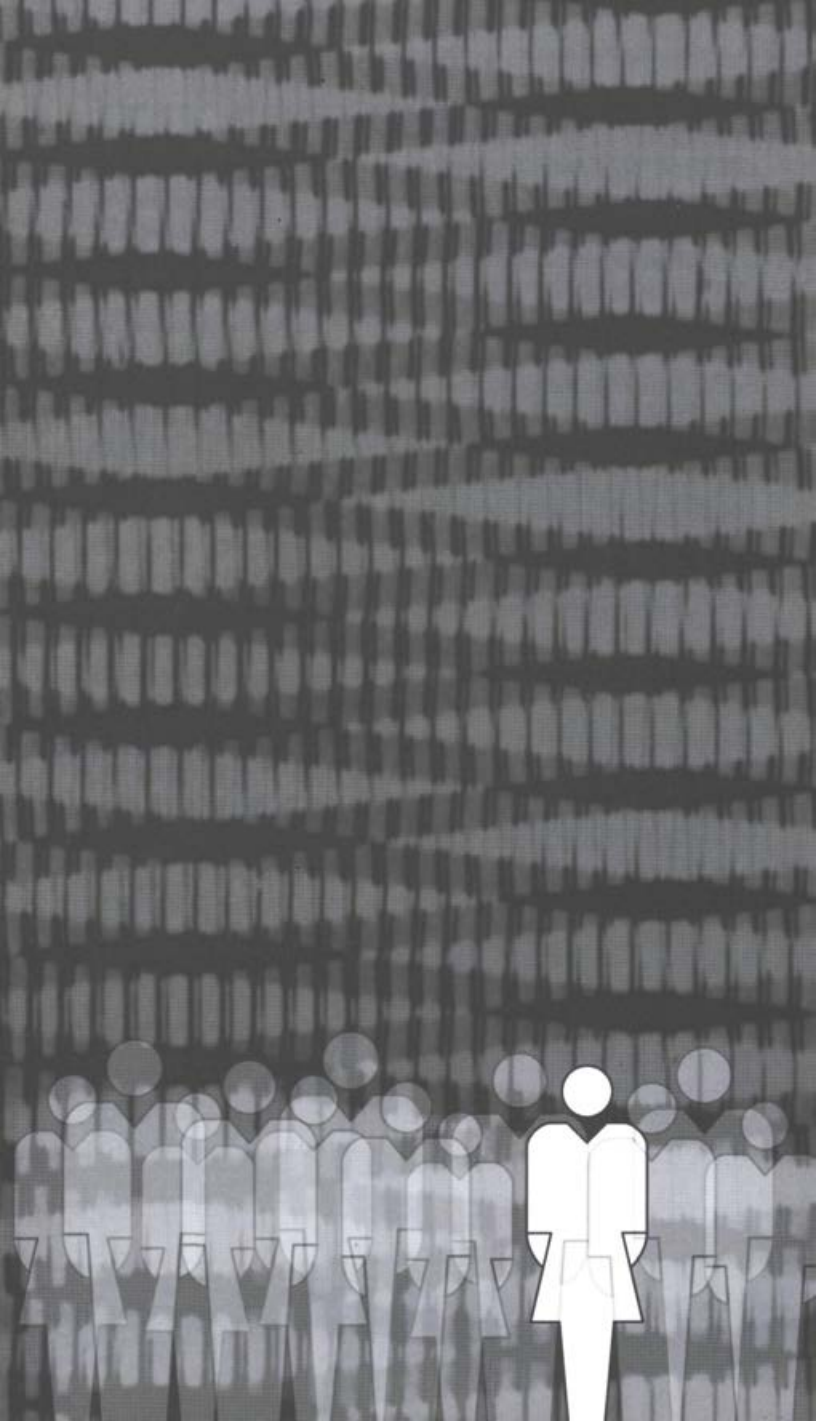

BILO JE NEKOČ ...**Povzetek:**

Avtorica opisuje delovanje Šaleškega študentskega kluba sredi sedemdesetih let, ko so najprej takratni študentje Šaleške doline v Mariboru sklenili ustanoviti svoj klub, kmalu pa so se odločili, da bi bilo nemara bolje ustanoviti aktiv enotnega Šaleškega študentskega kluba, ki bi bil klub vseh študentov doline. Po prvotnem nezaupanju do 'Ljubljancev' se je takšna organiziranost izkazala za produktivno. Večina aktivnosti se je prenesla v Velenje in na ta način so člani kluba tkali bolj trdno vez z domačim krajem. Hkrati pa so navezali medsebojne stike, ki so se obdržali tudi kasneje in marsikdaj komu med njimi pomagali pri premagovanju različnih ovir.

BILO JE NEKOČ ...

Tako se sicer začnejo pravljice, lahko pa se začne tudi kaka zelo stara zgodba. In zgodba o našem delu in življenju s Šaleškim študentskim klubom je pravzaprav že kar precej stara, tako da jo lahko pričnemo z 'bilo je nekoč'.

Seminar študentov kluba v Umagu.

Minilo je že krepko čez četrto stoletje, ko smo se v letu 1974 zbrali takratni študentje Šaleške doline v Mariboru, in se dogovorili, da tudi mi ustanovimo svoj klub. Za predsednika smo določili Lojzeta Jana. Naši začetki niso bili najbolj uspešni, nekako nismo vedeli, kje in kako začeti. Zato smo se pričeli dogovarjati s tistimi, ki so študirali in delali v Ljubljani (vsaj nekateri od nas so to počeli) in prišlo je do ideje, da bi v Mariboru ustanovili aktiv enotnega Šaleškega študentskega kluba, ki bi bil klub vseh študentov naše doline, ne glede na to, kje bi kdo študiral. Priznati moram, da smo bili večinoma proti taki ideji in naložili smo našemu predstavniku, Stojanu Povhu, da mora na pogajanjih z 'Ljubljancani' izbrati našemu klubu popolno samostojnost. Ko se je vrnil s sestanka, nam je skesano priznal, da mu ni uspelo. Branil se je nekako takole: »Saj sem povedal, kakšno je naše stališče in

Moj domači so vedeli le to, da najbr

na koncu smo se le zmenili, ampak potem, po uradnem delu smo se pa malce zapili in si zapeli *mi se imamo radi* in Pero me je čisto prepričal« (Pero je bil Peter Rebernik, takratni predsednik ŠŠK-ja v Ljubljani). Skoraj smo ga pretepli in končno nejevoljno pristali na tako organiziranost, kasneje pa smo priznali, da je bilo to edino pametno in veseli smo bili, da je Perotu takrat uspelo. Naše sodelovanje je bilo namreč zelo dobro, večino aktivnosti se je preneslo v Velenje in na ta način smo tudi tkali bolj trdno vez med študenti in domačim krajem. Bili smo na tekočem, kaj se dogaja doma in lažje nam je bilo, ko je bilo treba po končanem študiju zgrabiti za delo.

Priznati je treba, da je bilo življenje študentov takrat precej drugačno kot danes. Čeprav nekateri menijo drugače, osebno mislim, da nam je bilo v določenem smislu celo veliko lažje in lepše. Psihičnih pritiskov je bilo manj, tempo življenja pa je bil bolj normalen. Predstavljal si, da povsem sam odločam o svojem življenju, saj te na poti domov ne morejo poklicati trije po mobilcu in ti povedati, kaj boš počel, ko prideš domov, čeprav si se ti že prej med tednom dogovoril za sto

Študentska fotka iz Ribnega okoli l. 1977.

drugih stvari. Moji domači so vedeli le to, da najbrž pridem enkrat konec tedna domov, ker smo se tako dogovorili v nedeljo ob odhodu. In tako sem, ko sem prišla v Velenje,

dem enkrat konec tedna domov, ker

mirno zavila najprej v Delavski klub in tam preverila, kaj počnejo naši šškjevci. V Klubu jih je bilo vedno, kadar sem prišla, pa naj je bil petek ali svetek, sigurno nekdanji komadov. In potem smo naredili načrt, kaj bomo počeli v petek zvečer, v soboto in v nedeljo, pri tem nas ni mogel nihče motiti z nenadnim telefonskim klicem. Poleg študijskih obveznosti, za katere priznam, da sem jih zelo resno in redno izpolnjevala, je bila moja edina obveznost in veselje ŠŠK. Zaradi pomanjkanja različnih možnosti smo imeli veliko prednost – vedeli smo, kam iti in s kom kaj početi. Počeli pa smo veliko stvari. Organizirali smo smučanje, taborjenje, sodelovali smo v mladinskih delovnih brigadah in v mladinski teritorialni enoti, hodili na pohode po poteh XIV. divizije in vsako leto pripravili brucovanje in akademski ples, aktivni smo bili v občinski politiki. Udeleževali smo se izobraževalnih seminarjev na temo dela študentskih klubov, kjer smo izmenjevali mnenja s predstavniki drugih klubov, pridobivali nova znanja in navezovali nove stike s sebi enakimi širom Slovenije. Pravzaprav smo bili prisotni na vseh ravneh družbenega in družabnega življenja in imeli smo se lepo.

Čeprav smo se v začetku bali, da ne bomo uspeli vzpostaviti enakopravnega odnosa znotraj kluba z 'Ljubljancani', ker je bilo slednjih neprimerno več in so imeli dolgo tradicijo, je bila bojazen odveč. Postali smo povsem enakopravni. Postavili smo pravilo, da se predsedniki kluba menjujejo – eno leto iz Ljubljane in drugo leto iz Maribora. Študentje, ki so študirali v Celju, so bili v začetku del mariborskega aktiva. Vsak aktiv zase pa je imel v kraju študija še kup svojih aktivnosti. Uspelo nam je predvsem zato, ker smo bili enkratna ekipa, vsak je skrbel za svoje področje in vsak je pripeljal za sabo še svojo četico, polno dobre volje in energije, tako da nas je bilo vsak dan več. Zavedali smo se, da bomo le z aktivnim delom uspeli pridobiti tudi nekaj prepotrebne denarja, saj nam ni bilo nič danega samo po sebi. A to je bila le še dodatna motivacija in ne ovira. O našem delu smo pridno obveščali javnost, najbolj odmevna je bila oglasna deska v Delavskem klubu, ki smo jo redno opremljali z vsemi obvestili in informacijami o akcijah kluba. Na njej so do-

smo se tako dogovorili v nedeljo ob p

bile mesto vse 'najbolj uspele' fotografije, zaradi česar je včasih komu zavrela tudi kri. A le za kratek čas, saj je bil drugič na vrsti kdo drug. Živo se spominjam fotografije, posnete v času taborjenja v Ribnem, ko se na pohodu pri

Teorija ...

planinski koči 'bašemo' z okusnimi domačimi kranjskimi klobasami, pod sliko je bil komentar: »Pero žrtnik and crdelo«, ali pa tiste: »...da, draga ...«, ko je bil avtor fotografije skoraj tepen. Ob prvem maju na Paškem Kozjaku (pravzaprav na Špiku) se je podrl šotor na par udeležencev (nekateri so zlobno ugibali, da posamezniki ne znajo postavljati šotorov, drugi pa ...). Ko so nas v Ribnem obiskali predstavniki Občinskega štaba teritorialne obrambe in pripeljali s seboj puške, da smo lahko dokazali našo obrambno pripravljenost, smo zlezli iz šotorov šele tedaj, ko smo iz daljave slišali prihajati vojaško terensko vozilo (v resnici je bil to osebni avtomobil znamke Zaporožec takratnega poveljnika štaba). Ob tej

... in praksa.

Tako sem, ko sem prišla v Velanjo

priložnosti smo morali nekatere posameznike odnesti 'na hladno' za Savo, da jih štabovci niso videli (prejšnji večer smo namreč v naši gostilni pri Cajhnu izpraznili sod odličnega dolenjskega cvička in drugi dan je bila gostilna zaprta, ker je moral oštir po novo zalogo). V taboru v Ribnem smo takorekoč 'v nulo' opremili 'Salun pri črnem pesu', postavili smo šank in barske stole oblekli z ostanki usnja, postavili smo tudi toaletne prostore (beri: WC na štrbunk). Vsi, ki so pomagali pri urejanju bara, so imeli privilegij, da so pri barskem mojstru Veljku pili 'na cahne', kar je pomenilo, da si dobil pivo na up. Veljko je pridno delal črtice in jih konec tedna seštel v skupni znesek zapitka, izterjal denar, potem pa sedel v zelen kombi in se odpeljal v nabavo. To je le nekaj drobnih utrinkov, ki jih je bilo v tistem obdobju še veliko. Imeli smo se resnično lepo in ko smo se jeseni 1976 poslavljali od predsednikovanja Petra Rebernika, smo mu za slovo okoli vratu obesili kamen (velik kamen nekje s področja 'motokrosa'), saj mu brez nas življenje ne bo več nič vredno. Mislim, da se je takrat tudi sam počutil nekako prazno (pa mi tudi).

Ob naši oglasni deski so se ustavljali vsi, tako študentje kot tudi ostali obiskovalci Kluba in se veselo zabavali in tudi komentirali. O pomembnih aktivnostih smo pisali v Naš čas, pa tudi v Delo in ostale časopisne izdaje. Obveščali smo občane in državljane o naših resnih in manj resnih aktivnostih, o štipendijski politiki in njenih rezultatih ter o naših povezavah z gospodarstvom in družbenopolitičnim življenjem. Poznali so nas v vseh večjih organizacijah združenega dela (priznati moram, da v precejšnji meri tudi zaradi tega, ker smo kar naprej žicali denar za kako akcijo), hodili smo solit pamet srednješolcem, kako naj si izberejo pravi študij ipd. Naš glas se je slišal tudi na zasedanjih skupščine občine, kjer smo predstavili naše poglede na občinsko problematiko.

Ko sedaj pogledam nazaj s polno mero racionalnosti in ob upoštevanju časovne distance, moram kljub temu oceniti, da je bilo obdobje teh nekaj let, ko sem tudi sama sodelovala v

mirno zavila najprej v Delayski klub in

ŠŠK-ju, najbrž najbolj vsestransko in najbolj plodno obdobje našega študentskega kluba. V življenje kluba smo uspeli vplesti sorazmerno veliko število študentov in aktivno sodelovati na ogromnem številu področij. Marsikateremu brucu smo olajšali prehod v nov način življenja, zapolnili smo mu praznino in ga usmerili v aktivno in hkrati zabavno delo, da se ni izgubil kje med šanki v Ljubljani ali Mariboru. Znali smo poskrbeti, da so kaj pametnega počeli tudi 'pavzerji' in »propadli študentje«, vsi skupaj smo si nabrali nekaj za življenje prepotrebnih izkušenj. Navezali smo medsebojne stike, ki so se obdržali tudi kasneje in marsikdaj komu od nas pomagali pri premagovanju ovir. Prepričana sem, da imajo podobne izkušnje tudi današnje generacije aktivnih članov ŠŠK-ja, razlika je morda le v tem, da je danes možnosti za vključevanje mladih v različne sfere neprimerno več in posledica tega je, da v študentskem klubu deluje najbrž manjši delež študentske populacije. Razmere so se pač spremenile in temu se je prilagodilo tudi življenje študentov. »Časi se spreminjajo in mi se spreminjamo z njimi«, pravi star latinski pregovor (ker je od prvega letnika gimnazije, ko sem se tega učila, preteklo že precej časa, si izreka nisem drznila napisati v latinščini). In prav je tako, pa čeprav nostalgичno prisegamo, da je bilo v naših časih najlepše.

Mislim, da ne bo nihče nasprotoval, če na koncu v imenu moje generacije zaželim vsem sedanjim in bodočim generacijam ššk-jevcev še veliko uspešnih in predvsem zabavnih let delovanja.

Po obisku velenjskega rudnika - kako prijetno sije sonce.

preverila, kaj počnejo naši šškievci.